

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Swoboda. čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 4 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 3 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petit-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 15.

V KRANJU, 10. marca 1906.

II. leto.

Brezvestneži.

Nihče nam ne more očitati, da bi kdaj rovali proti kaki prireditvi ali napravi, ki jo je izvršila nam nasprotna politična stranka, samo če smo videli, da je za slovenski narod koristna. Narodnostna ideja nas je vodila v vsem našem delovanju, iz nesebičnega rodoljubja smo pretrpeli razne napade in prestali marsikatero žrtve, ker smo bili vedno prepričani, da moramo neomahljivo stremiti proti svojemu cilju, ki je prihoritev gospodskih in politične neodvisnosti slovenskega naroda. Zato smo tudi večkrat podarjali, da še verujemo v narodno poštenost nekaterih vodij klerikalne stranke. Toda posebni dogodki zadnjih časov so v nas močno omajali to vero in nas nehote silijo na to, da v naši „Ljudski stranki“ vidimo samo še grobokope naše narodnosti, da čutimo, da osebna častihlepnost, osebna korist in pa fanatično stremljenje za rimsko nadvlado vodi stranko kranjskih klerikalcev in da slutimo, da pride gorje narodu, če dobi ta srdita tolpa rimskih brezdomovincev neomejeno oblast v deželi.

Človeku nehote silijo solze v oči, ko prebira mrtvaško zgodovino polabskih Slovanov. Samo grobovi še pričajo o milijone broječem slovanskem rodu, ki se je potopil v nemškem nenasičnem morju.

Pa čemu homo iskali primerov v daljavi? Ali se ne godi isto pred našimi očmi — na **Jesenicah**? Razžaljena častihlepnost, slep fanatizem in tudi osebna korist je pri-

vedla župnika Zabukovca do tega, da se je zvezal z Nemci in — «slovenska ljudska stranka» blagoslavlja to zvezo. Zabukovec pravi, da bo volil Slovence. Seveda. V prvem razredu bodo pač postavljeni najbrže klerikalni slovenski kandidati, ali to je le pesek v oči. Kaj morejo doseči ti, če bi bili tudi v resnici narodni? Saj je drugi in tretji razred izključno po zaslugi Zabukovčevi v nemških rokah oziroma bodo v tretjem razredu volili Lukmanovi delavci na komando Zabukovčevo in Lukmanovo od tovarne popolnoma odvisne ljudi. Ali naj bodo ti pravi Slovenci?

Mi jokamo nad polabskimi grobovi, doma nas pa naši župniki, naša «slovenska ljudska stranka» žive podi v narodno smrt.

Potem se ne čudimo, če je taka «slovenska ljudska stranka» izdala tisoče in tisoče koroških in štajerskih Slovencev pri volilni reformi najhujšim nasprotnikom — nemškim nacionalcem. 53.000 koroških Slovencev in precej toliko štajerskih rojakov je pahnil v narodni grob vodja «slovenske ljudske stranke», samo da bi zadostil svoji osebni častihlepnosti ter lažje nadalje izsesaval naše ubogo in neuko ljudstvo na Kranjskem. Kaj njemu narod? Vse mu je le osebna in strankarska korist!

Ali bo se še mogel povzdigniti kdaj naš narod tako, da z bičem v roki zapodi te brezvestne vodje in podvodje? Tisoče izgubljenih štajerskih in koroških Slovencev, **narodna katastrofa na Jesenicah**, vse po izdajstvu «Slovenske ljudske stranke» to priča dovolj, kam smo prijadrali! Še se bodo

krčile slovenske meje, še; kriv bo pa v svoji nebrzdani strasti naš kranjski klerikalizem!

Gorenjci, ven z mlekar-skimi zadrugami!

Dannadan se govori in tarna, da kmetu ni več obstanka; upravičeno je govorjenje, da mora kmetijski stan propasti; da je blago, katerega je kupiti, vedno dražje; žito, ki se ga proda, cenejše; resnica je, da so davki vedno višji in višji, a dehodkov ni. Hudo je za delavce, ker ali se selijo iz dežele in države, ali pa gredo v mesta in tovarne, kjer dobe boljše plačilo in lažje delo. Vse to je resnica! Nasprotno je popolnoma res, da mi kmetje gospodarimo po večjem tako kakor so naši predniki pred sto in več leti.

Včasih je imel kmetovalec doma vse: platno, živež, krojača, črevljarja, poceni delavce i. t. d., davki so bili veliko manjši in če je slučajno zmanjkalo denarja, šel je v gozjd in prodal nekaj lesa. Sedaj ni več tako! Časi so se izpremenili, platnene obleke ne nosijo, rajši kupljeno blago, katero ni tako trpežno. Kave niso poznali, sedaj se kuha v vsaki hiši; gozdi so pa goli, da se dobe po nekaterih krajih komaj potrebna drva za kurjavo.

Po vsem tem bi človek vprašal, jeli izhod iz te stiske; jeli pot, da bi prišel kmet v boljše blagostanje? Da, je; imamo jo! Kar najlažje izkoristimo in nam donša največ dohodka, je živinoreja v zvezi z mlekar-

PODLISTEK.

Skopuh.

Humoreska z gorenjskih hribov. Dalje.

Z dolgimi koraki je korakal Dovžanov Andrej v večerni tišini po vaški cesti. Ljudje, kateri so ga srečali, so začudeno za njim gledali. Kaj pa namerava mladenič danes? Ponosno je korakal, klobuk je imel malo postrani potisnjen na glavo, ustnice pod košatimi brkami so se tako prevzetno smijale, kakor bi hotele vprašati: Koliko velja svet? Kupim ga!

Ali so Dovžanovi zopet kaj v loteriji priigrali? Potrebni so. Privoščiti je zalemu

marljivemu mladeniču in nič manj staremu Dovžanu.

Kake pol ure kasneje je prišla mlinarjeva Katrica k zadnjim vrtnim vratom, da bi se s svojo prijateljico pogovarjala kakor sploh vsak večer. Toda glej, danes ni videti rumenolase glave za ograjo in ko je Katrica v mraku gledala po bližnjem sočivnem vrtu, tudi tam ni mogla niti najmanjše o Mini opaziti.

«No, ta je lepa!»

Premišljeno je zrla deklica skozi gosto zaraščeni hmelj, ki je ovil vso lopo. Lopa je stala blizu vrat, a bila tako gosto obraščena s hmeljem, da se iz steze ni videlo v njo. Ko je Katrica nekaj časa tako zrla na stezo, je Mina previdno zapahnila duri in se podala na prosto.

Kaj glasovi? in res! Tanki glas je bil od Katrice, globoki glas pa, no, to ni težko uganiti, čegav glas je to. Mina je obstala in smeje se poslušala.

Ravnokar je tanek glas izpregovoril: «Oh ti bedasti fant! Da pustiš čakati tako náse! Prav zatrdno sem si domišljevala, da imaš ljubico v mestu in . . . in . . .»

Sedaj se je oglašil globok glas, toda zelo tiho in ljubeznivo: «Ti si moje edino ljubo dekle! Kako bi mogel rad imeti kako drugo? Upal se nisem, upal! Tvoj oče, najbogatejši kmet v občini . . . in pri nas gre vedno raskovo pot. Moj oče in jaz se trudiva, trudiva, kolikor moči pripuščajo, toda pri vsem tem ni blagoslova.»

To pripovedovanje je bilo tako žalostno, da je takoj vedela, zakaj ga tanki glas tako

stvom. Po krajih, kjer imajo mlekarke z druge, kjer so kmetje v njih združeni, dobe lepe denarje za mleko, katero pošiljajo v mlekarne. To je veliko vredno! Kakor n. pr. uradnik dobi v začetku vsacega meseca denar kot mesečno plačo, tako dobe tudi kmetje koncu vsacega meseca gotov denar za mleko. Tega dosedaj niso poznali. Nekaj denarja je dobil kmet, ko je prodal žito, ali mogoče kakega vola, katerega je moral več let rediti in končno še spitati, a tisti denar je hitro pošel, izgubil se je kakor dim in kmet, ki se je trudil celo leto od zore do mraka, bil je čisto suh. Pri tem velja, da se mora kmet sam združiti, da si mora sam pomagati, ker nihče drugi ga ne bo silil v to. Država skrbi, da ima nastavljene zato posebne strokovnjake, da svetujejo in pomagajo ustanavljati mlekarke zadruge. Ti strokovnjaki gredo potem vsem ljudem na roko, posebno še, da nasvetujejo poštene odjemalce mlečnim izdelkom. Naša kranjska dežela šteje že nad 60 mlekarških zadrug, pred vsem se odlikuje po številu in dobrem uspehu Notranjska; veliko število jih je v brdskem in kamniškem sodnem okraju. Kar se tiče ostale Gorenjske, če izvzamemo Bohinj, jih pa še ni mnogo. Koliko je še ta dela! Taka zadruga deluje ljudem v korist, če je ustanovljena na zdravi podlagi in v rokah poštenih, za splošni blagor vnetih mož. Če tega ni, potem je boljše, da je ni. Uzgalica je koristna v roki pametnega, odraščenega človeka; če jo poseduje otrok ali slaboumež, povzroči lahko največjo škodo.

V vsakem kraju je gotovo kak napreden gospodar, ki bi rad delal na polju kmetijskega združevanja, pridobi naj si še druge posestnike za to misel, posebno pa učiteljstvo, kajti za knjigovodstvo in korespondenco mora biti tudi popolnoma več človek zraven. Če pregledamo delovanje sedaj obstoječih mlekarških zadrug, jih vodijo po večjem učitelji, če jih še celo ustanovili niso. Da bi prišli ljudje v škodo, kakor so že večkrat, se ni bati, ker se mlekarke zadruge sedaj ustanavljajo z omejeno zavezo, t. j. član vzame za vsako kravo, od katere napove mleko, majhen delež in za slučaj izgube stoji dober le z dvakratnim deležem, dočim so starejše zadruge, posebno takoimenovana kmetijska društva ustanovljena z neomejeno zavezo, t. j.

lepo tolaži. Da je pa v taki zadevi najboljše dvojico pustiti nemoteno, je Mina kot nevesta dobro vedela, zato je raje odšla proti domu.

* * *

Drugi dan je bila nedelja. Po cerkvenem opravilu sta si stala v sobi mlinarja dva moža nasproti, eden star, drugi mlad. Starejši je imel velik, okrogel, obrit obraz, njegove oči so gledale častljivo in to vse je bolj značilo duhovna, nego kmeta. Mladi je bil praznično oblečen. Nosil je črno suknjo, v roki je imel črn klobuk; obraza je bil zarjavelega in bolj suhega, zelo navite črne brke so se mu dobro podale, a tudi temnorjavne lase je imel čedno počesane, toda vsa postava je kazala veliko razburjenje. Kljub temu je dolgo govoril, večkrat povdarjal, «kako jo ima rad», da bode to njemu v veliko čast in da se bode zelo hvaležnega izkazal i. t. d., to je vse gladko govoril.

Dalje prih.

član jamči ali dober stoji za škodo ali izgubo z vsem svojim premoženjem. Kjer je toliko jamstva, tam kaki brezvestneži ali baharji naprtijo članom ogromen dolg. V več krajih so imeli že žalostne izkušnje na ta način, od nekaterih se pa tudi le slabo sliši. Zato so pa drugod ljudi oplášeni in ne zapajo takim koristnim napravam.

Mi pa trdimo še enkrat: prav osnovana in dobro vodjena zadruga mnogo koristi kraju, kerj deluje.

Vprašal bode morebiti kdo, kje bi dobil natančno pojasnilo, kako osnovati mlekarško zadrugo in navodila za vodstvo? Obrne naj se na c. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani, gotovo bode vse potrebno ukrenila in pojasnila, kar je treba vedeti. Saj ona je zato, da svetuje in pomaga kmetom.

Mnogo imamo še zakladov, kmetje, katerih ne znamo najti, a prisilila nas bo potreba, da jih najdemo in dvignemo? En tak zaklad imamo v mlekarstvu! Maslo se spravi lahko v denar, mleko dobe kmetje še nazaj v uporabo. Ne moremo si kaj, da ne zaključimo tega spisa z naslovnimi besedami: Gorenjski kmetje, ven z mlekarškimi zadrugami!

—n—

Dopisi.

Dovje. Naš mladi, a vrli diletantski zbor nam je dal v pretečenem predpustu tri predstave. O prvi smo poročali že svoj čas. Kakor prva, tako sta se tudi drugi dve predstavi izborna obnesli; igralo se je obkrajat «V Ljubljano jo dajmo», in sicer prvič v Železnikovi gostilni na Dovjem in drugič v Rabičevi v Mojstrani. Diletantje so rešili svoje naloge prav povoljno; prostori so bili vedno natlačeno polni ter so morali biti dohodki v korist Ciril-Methodove družbe dokaj povoljni, vendar nam isti niso znani. Po dokončani predstavi v Rabičevi gostilni je dobila pri šaljivem srečkanju neka tukajšna gospica-hajlovka čvrstega mladeniča (mesto krompirja) v vreči kot dobitok. Ko ta zapusti svoj brlog in skoči kvišku, poljubi nežne ustnice mlade rešiteljice. Ta poljub od strani slovenskega fanta pa to mlado hajlovko razkači tako, da takoj jezna zapusti plesno dvorano ter odide. Našim diletantom kličemo: «Le vrlo naprej» v izpodbudo in omiko milega nam naroda.

Dovje. Dne 1. t. m. nas je zapustil naš vrli postajenačelnik g. Anton Hlebec, katerega je radi njegovega pravicoljubja črtila in preganjala tukajšnja nemška in nemčurska sodrga. Obžalovanja vredno je, da je slavno železniško ravateljstvo poslušalo intrige njegovih sovražnikov in se ni prepričalo pri merodajnih in pravičnih faktorjih o njegovem značaju in vedenju. Pripoznati se mora, da je delal gospod Hlebec železnici in njegovemu stanu le čast, kar se pa baje na višjem mestu ni hotelo vpoštovati. Povdarjati moramo, da je bil gospod Hlebec med tukajšnjimi prebivalci — izvzemaš par njegovih puhlih nemških sovražnikov, katere si je nakopal vsled svojega pravičnega uradovanja v blagor železnice — vobče jako priljubljen. Zagotavljamo mu, da nam ostane v trajnem in prijaznem spominu.

Dovje - Mojstrana. Našim Nemcem in njihovi gardi je zmanjkalo skoraj sape, ko

so čuli, da sodnija ni ugodila njihovim hudobnim in krivičnim željam, da bi dejala tukajšnje prvake Slovence po nedolžnem podključ, kajti zmagala je pravica in njihove hudobne nakane so se izjalovile. Hoteli so imeti novih narodnih žrtev, da bi tako dovedli tukajšnje prebivalstvo do narodne nezavesti in da bi potem oni gospodovali ter tako podjarmili biser kranjske dežele, kateri je gotovo v naši občini; toda varali so se. Sedaj narodna zavest med nami šele prav pridobiva tal, kakor nikdar poprej. Veselje Nemcev, da spravijo odlične in merodajne občane ob volilno pravico, splavalo je po vodi, in ravnatelj Pflaum le povemo, da bodo njegovi nepriljubljeni pač volili, a on ne, temveč naj gre volit tja v rajh. Pri tej priliki ne moremo prezreti, da bi ne stavili našim hajlovcem v izgled splošno priljubljenega tukajšnjega tovarniškega delovodja g. Tschürtza, kateri je tudi rodom Nemeč — kajti on živi med nami mirno in nima med Slovenci nobenega nasprotnika, še manj sovražnika. On se počuti med nami prav zadovoljno. Je pa tudi mož, ki spoštuje narod, med katerim živi, nasprotno ga zaničujejo in izzivajo znani hajlovci in hujskači: Schertz, Pflaum in drugi, kateri pa s tem le postavljajo nemško kulturo na prav nizkotno stališče. Toraj, hajlovci! bodite mirni kakor g. Tschürtz in živeli boste lahko mirno; sicer si pa zapomnite, da za nemško propagando tu ni tal in da je tu trdnjava, katero ste s svojim izzivanjem in vedenjem pomagali zidati in katero nobeden najmočnejši narodni nasprotnik ne premaga. Gospod ravnatelj Pflaum, na svidenje pri prihodnjih občinskih volitvah, pri katerih Vaša navzočnost ni dopuščena.

Novičar.

Cenjenim p. n. naročnikom in čitateljem „Jeseniske Straže“! Na večstransko željo smo se odločili, da z današnjo številko prenehajemo izhajati «Jeseniska Straža» kot samostojen tednik in da se prihodnje soboto že spoji z «Gorenjcem» kot posebna priloga. Uvideli smo, da je v oči gled sedanjim razburkanim in resnim razmeram najpametnejše, da se naše moči ne cepijo in se skupno borimo za vzvišene naše ideje, skupno korakamo za ciljem in skupno delamo za dobrobit milega nam naroda. Uredništvo je bilo malone tudi že dosedaj v enih in istih rokah. Cenjeni naročniki naj nam oprostite ta naš korak, saj ne bodo prav nič prikrajšani, temveč bodo za isto ceno in ob istem času dobivali mnogo več dobrega in raznovrstnega čtiva. Obenem pa tudi prosimo vse čislane dopisnike, da nam ostanejo zvesti in marljivi ravnotako, kakor doslej. Članki, dopisi, novice in podlistki naj se izvolijo pošiljati naravnost na uredništvo «Gorenjca» v Kranju. Torej krepko na delo za dosego naših najsvetejših narodnih pravic in svetinj!

Spominske plošče povodom prebitja karavanskega predora je dalo napraviti železniško stavbeno ravateljstvo. Načrt zanje je izdelal profesor Tautenhayn. Spodnja stran predstavlja trenutek, ko se izvrši prebitje predora. Iz skalnate steue se prikaže delavec, ki podaja od nasprotne strani došlemu to-

varisu roko. Spodaj sta napisani imeni obeh postaj: Rožna dolina in Hrnsica. Zadnja stran kaže karavansko partijo, v ozadju pa prevrtan predor z letnico 1905 in podpisom: Železniško ravnateljstvo. Tako v zlatu izdelano medaljo bo jutri, v nedeljo izročil železniški stavbeni ravnatelj, sekcijski šef pl. Millemoth nadvojvodi Leopoldu Salvatorju, ki bo v imenu cesarjevem prisostvoval prevrtanake me-ju. Ti dalje dobe potem tudi še načelnik železniškega odseka v državnem zboru, poslanec Schwegel in poročevalec v tem odseku, poslanec Sylvester, kakor tudi poslanci, ki so kot zastopniki dotičnih okrajev ali pa v žel. odseku se posebno odlikovali za zgradbo tega predora, to so poslanci: Pogačnik, Steinwender in Dobernik.

Otvoritev nove železnice. Čuje se, da bo s prvim majem otvorena proga Jesenice-Trst. Do tedaj bo izgotovljen predor pri Bukovem na Goriškem.

Zanimiv slučaj. Fotograf Fran Pavlin z Jesenic je fotografiral 26. februarja t. l. na Breznici o priliki njihove poroke dve nevesti in enega ženina, vse tri z imenom Prešeren. Zanimivo, da sta obe nevesti in ženin doma v Vrbi, kjer je bil rojen naš pesnik Prešeren, dasi ni nobeden s pesnikom v kakem sorodstvu.

Gledališko predstavo „Rokovnjači“ priredi v nedeljo, dne 18. marca t. l. jeseniški Sokol v dvorani g. Ferjana «pri Jelenu» na Savi nasproti tovarne. Natančneje povedo vabila in lepaki.

Mrtvega je našel hlapec Peter Uderman v Kranjski gori št. 101 občinskega ubožca 56 let starega Alojzija Tarmana. Pri preiskavi se je zapazilo, da ima mrtvec na levi strani temena dve temnordeči lisi. Ob ustnih in nosu je bil tudi krvav: hudobno dejanje ni izključeno.

Pri volitvi občinskega odbora v Srednji vasi v Bohinju je bil izvoljen županom Ivan Korošec, gostilničar in posestnik na Črešnjici; svetovalcem pa: Ivan Stare in Martin Hribar na Črešnjici, Ivan Gašperin v Stari Fužini, Jožef Preželj v Srednji vasi, Martin Cezar na Jereki in Jakob Korošec na Gorjušah.

Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani se podraže vsled nove pogodbe in ker je sploh v ceni poskočilo blago te vrste. Dosedaj je bila cena originalnemu zavoju (500 zavitkov) «Normal» 48 K. Od 1. aprila 1906 naprej pa bode cena isti množini 54 K. «Fleming» imajo po novi pogodbi isto ceno kakor «Normal». Zato opozarjamo vse častite konsumente, trgovce in prodajalce na ugodno priliko, da si nabavijo dovoljno zalogo užigalic še tekom meseca marca 1906. Tvrka Ivan Perdan v Ljubljani kot založnica družbenih užigalic se je namreč zavezala, da efektura vsa tekom marca meseca jej poslana naročila po dosedanjih nizkih cenah. Užigalice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so najboljše in najcenejše. družba pa je prejela od razprodanih užigalic do konca 1905. leta znesek 18.400 K. Torej, domorodci, bitite z naročili v očitni svoj prid! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 28. februarja 1906.

Živinsko zavarovalnico osnujejo v Zg. Gorjah. V to svrhu je bil 18. m. m. mnogobrojno obiskan shod, kjer je zastopnik kmetijske družbe pojasnil pravila živinske zavarovalnice, kakršna zahteva notranje ministrstvo. O priliki tega shoda se je tudi izrekla želja, naj se prihodnjo zimo priredi v Gorjah večedneven kmetijski poučni tečaj. Tej želji se bo ustreglo.

Občina Bohinjska Bistrica je za leto 1906 določila 200 K za premovanje govedi v svoji občini. Sedaj imamo na Gorenjskem že tri občine, ki na tak način skrbe v delokrogu za prospah govedoreje. Upamo, da bodo vrlému zgledu sledile tudi druge občine.

* * *

Pač peklena hči. V bližini Londona, poglavitnega mesta Anglije, je poslala bolna mati svojo 12letno hčerko v lekarno po zdravilo. Malopridno dekletko pa kupi namesto zdravila strupa, nese ga materi in ji ga podeli, da bi mater prej spravila.

Dve leti z rano v vratu je hodil okoli 44letni Jos. Ciglič iz Št. Ferjana. Pred dvema letoma namreč ga je nekdo ranil z buteljko v vrat; kos stekla je ostal v mesu in rana je bila odprta, ali Ciglič se za to ni brigal. Ker pa je seveda vedno trpel, se je končno le naveličal in šel v Gorico v bolnišnico, kjer ga sedaj zdravijo.

Pokojni kralj Kristijan XI. je zapustil 77 živih potomcev, in sicer 6 otrok, 31 unukov in 40 praunikov.

Nova katastrofa na otoku Martinique? Ognjenik Mont Pelé na Martiniku je začel zopet bruhati. Zareče kamenje je ubilo pet oseb. V Fort de France je potres zrušil pet hiš. Prebivalci beže iz mesta na deželo. Tudi na otoku St. Vincenc so tako hudi potresi, kakršnih že ni bilo štiri leta.

Zgodovina reklame. Plakatiranje po ulicah se je močno razvilo šele v novejšem času, vendar te vrste reklame ni iznašel naš vek. Egipski papirusi, ki so jih izkopali iz tebanskih razvalin ter so stari najmanj tri tisoč let, že obsegajo razne reklamne oglase. V pompejskih razvalinah so našli pred par leti steber, ki je bil ves pokrit s plakati. Plakati so bili narejeni iz zlepljenih papirusovih listov ter so naznanjali različne nove igre, volitve i. t. d. Tudi rimski trgovci so že rabili razne plakate s slikami; na tablah pred svojimi trgovinami so naslikali z rdečim voskom predmete, ki so jih prodajali v trgovini. Na deski neke pompejske gostilne je bil naslikan vojak, kako pije iz vrča vino. Resnično razvijati pa se je začela reklama šele z iznajdbo tiska. Tako je n. pr. znano, da je sloveči lončar umetnik Brenard Palissy 1560—1570 s tiskanimi, na zid prilepljenimi pozivi vabil k svojim predavanjem. Dolgo je plakatom manjkalo žive barve. Šele, ko je Senefelder izumil litografijo, mogla se je pričeti reklama z barvanimi slikami. Litografija je potemtakem ustvarila moderni plakat, ki se je tedaj razvijal do skoro pretirane popolnosti.

Jesenice — naše.

Občinske volitve na Jesenicah. V podobčinah je dobila naša stranka dva in klerikalno-nemškutarska dva podžupana. Planina se nam je — žal — po izdajstvu izneverila. — Tretji razred je volil Zabukovec-Lukmanove kandidate z 277 do 283 glasovi proti 184 do 190 našim glasovom. Čast vrlim možem, ki so se tako neustrašeno držali. Danes je volil drugi in prvi razred. V drugem je izvoljenih pet Nemcev in dva naša. V prvem pa je naša stranka sijajno zmagala. Razmerje strank bo v novem obč. odboru naslednje: 11 + 9 (virilistov) = 20 mož narodno-napredne stranke, 9 klerikalcev in 5 + 5 (virilistov) = 10 Nemcev. Naša stranka bo torej najmočnejša stranka. O podrobnostih teh zanimivih volitev bomo pisali prihodnjč.

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl) v Lescah na Gorenjskem priporoča svoje izdelke. 29—43

Postrežba točna. Cene nizke.

Skrb vsake gospodine je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdrava v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

HOTEL „ILIRIJA“

16—58

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. **Postrežba točna. Cene nizke.**

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah. 6—61

Ako hočete

dobro idočo uro poceni
kupiti, zahtevajte cenik
tvrške H. Suttner, urar v Kranju.

31-38

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših
izkušnjah higienije sestavljena in večkrat
odlikovana kozmetična

ustna voda:

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevenu
ter gospe Jerici Morič.

Izdovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-
talske ulice 7. 3-63

Pivovarna
G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

2-67

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje
izborno
marčno in na bavarski način varjeno pivo
v prid družbi sv. Cirila in Metoda

Pošne hranilnice
račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Pošne hranilnice
račun št. 867.569.

Jv. Pr. Lampret v Kranju

Uredništvo in upravnništvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravnništvo
„Jeseniške Straže“

**Tiskovine za gg. trgovce in
obrtnike, slavna društva,
hranilnice in posojilnice.**

Vizitnice, kuverte, pisma, račune,
okrožnice, vabila, dopisnice, osmrt-
nice, tabele, lepaki, brošure, knjige
i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

**Vsakovrstna tiskarska
dela**

v vsakem obsegu po kolikor
možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.

Ilustrirani

„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun,
c. kr. davčni nadzornik.

Lična in ukusna izvršitev. — Hitra in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.